

RESEARCH ARTICLE

Zoofili: Kutsal dinler, mevzuat ve etik açısından bir değerlendirme

Ali Yiğit^{1*}, Aşkın Yaşar²

¹Kafkas Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Veteriner Hekimliği Tarihi ve Deontoloji AD, Kars, ²Selçuk Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Veteriner Hekimliği Tarihi ve Deontoloji AD, Konya, Türkiye
Geliş: 26.10.2015, Kabul: 11.12.2015
*aliyigit@kafkas.edu.tr, aliyig@gmail.com

Zoophilia: An evaluation from perspective the holy religions, legislation and ethics

Eurasian J Vet Sci, 2016, 32, 2, 114-119
DOI: 10.15312/EurasianJVetSci.2016215521

Öz

Amaç: İnsanlık tarihinde M.Ö. 3000'lerde varlığı bilinen zoofili, toplumların inançları ve yasalarında farklı biçimlerde karşılık bulmuştur. Bu çalışmada, kutsal dinlerin zoofiliye yaklaşımı ile konunun hayvanları koruma mevzuatı ve hayvan kullanım etiği çerçevesinde değerlendirilmesi amaçlandı.

Gereç ve Yöntem: Çalışmanın materyalini kutsal din kitapları (Tevrat, Zebur, İncil ve Kur'an-ı Kerim) ile dört kutsal dine mensup din adamları ile yapılan görüşmeler, konu ile ilgili tarih çalışmaları ve mevcut yasal düzenlemeler oluşturdu. Kutsal kitaplar taranıp ilgili din adamları ile görüşmeler yoluyla mevcut bilgiler teyit edildi. Ayrıca Türkiye'de hayvanları korumaya ilişkin belgeler de değerlendirildi.

Bulgular: Yol gösterici sayılan kutsal dinlerde ve aynı dine mensup mezheplerde zoofiliye farklı derecelerde yaklaşımların olduğu belirlendi. Mevzuat konusunda da ülkelere göre farklılıklar görüldüğü; Brezilya, Finlandiya, Japonya ve Macaristan gibi ülkelerde hayvana kötü muamele içermediği sürece yasal kabul edildiği; Fransa, Hollanda, Hong Kong ve Türkiye gibi bazı ülkelerde ise kesinlikle yasak olduğu belirlendi.

Öneriler: Ahlaki, psikolojik, etik ve yasal açıdan anormal bir durum olduğu kabul edilen zoofilin (çiftlik ve evde beslenen hayvanlara yönelik olarak) günümüzde de görüldüğü ve bu durumun, hayvanların pasif obje olmaları nedeniyle cinsel istismar olarak değerlendirilmesi gerektiği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Hayvan koruma, mevzuat, kutsal kitap, zoofili

Abstract

Aim: Zoophilia that known at 3000 BC in the history of mankind, found in different formats of communities for their beliefs and laws. In this study aimed to evaluate the status of zoophilia with the approaches of the holy religions and within the framework of animal protection legislation and animal ethics.

Materials and Methods: The materials of this study are books of holy religions (the Torah, the Psalms, the Bible and the Quran) and interviews with the four different reverends of holy religions, historical studies on the issue and the current legal regulations. Holy books scanned and the available information was confirmed through interviews with the reverends. The existing legal texts on animal protection and the studies on subject were scanned and evaluated in terms of animal ethics.

Results: Different degrees of zoophilic approaches were stated in considered holy religions and sects of the same religion guiding. Also its stated that there were differences in legislation between countries, such as in Brazil, Finland, Japan, and Hungary are considered legal as long as does not include the animal ill-treat; in France, the Netherlands, Hong Kong, and Turkey were absolutely prohibited.

Conclusion: It can be said that zoophilia considered as an abnormal condition from moral, psychological, ethical and legal aspects, is can be seen in today (for the farm and pet animals) and this situation should be considered a sexual abuse because of the passive object of animals.

Keywords: Animal protection, Legislation, Holy Religion, Zoophilia

Giriş

Cinsel bir bozukluk olan parafili'nin en sık rastlanan türleri arasında yer alan zoofili (İncesu 2010), "hayvanlara karşı duyulan aşırı sevgi, hayvanlarla cinsel temasta bulunma, cinsel ilişkide bulunma tutkusunu" (Tuğlacı 1987, Erkuş 1994, Altıntaş 2010) olarak tanımlanmaktadır. Biçim açısından iki şekilde görülen parafili, seksüel davranış ve seksüel objedeki farklılığa göre sınıflandırılmaktadır. Tıp sözlüğünde "animal sodomy" ile eş anlamlı olarak kullanılmaktadır (Kocatürk 2005). Altan (1959), hayvanlarla ilgili ve adli boyutta cinsel istismarı "sodomie" (bir erkeğin dişi hayvanla münasebeti) ve "sadismus" (insanların cinsel tahrik ve tatmin için hayvanlara el, kol, sopa vb aletlerle yaptıkları işkenceler) olarak ikiye ayırmaktadır. Aggrawal (2011) ise hayvanlarla cinsel ilişki olgusunu (sözde-taklitçi, romantik zoofilikten sadistik, öldürücü ve ayrıcalıklı zoofiliye değişen biçimlerde) on farklı kategoride sınıflandırmaktadır.

Zoofilin, çoğunlukla şefkat görmemiş veya görmeyen ve insanlığa karşı derin kin duyan kişilerde (Altıntaş 2010); genelde aşırı duygusal, destek konusunda saplantılı ve olağan şekilde bu desteği sağlayamayan bireylerde (Döğügen 2005); Parkinson hastalarında, dopaminerjik tedavisinde bir yan etki olarak hiperseksualite ve buna bağlı olarak zoofilin görüldüğü (Fernandez ve Durso 1998) bildirilmektedir. Keçe (2015) ise zoofilin nedenlerini "cinsel bilgisizlik, cinsel mitler, cinsel eğitimin verilmemesi, cinselliğin sevginin ifade edilmiş şekli olarak çocuklara anlatılmaması, katı anne-baba tutumları, kendine güvenmeme ve aşağılık duygusu" olarak bildirmektedir.

Dümen (1976), hayvanlarla cinsel temasın, kırsal kesimde yaşayan bireylerde çocukluk döneminde sık rastlanan bir olgu olduğunu, Hensley ve ark (2010) da bu dönemde hayvanlarla cinsel ilişki yaşayan ergin bireylerin tecavüz eğiliminin daha fazla görülebildiğini belirtmektedir.

Toplumlar için birer yol gösterici ve bazı dönemlerde yasa niteliğinde kabul edilen kutsal kitaplarda hayvanların "insanların gereksinimlerini karşılama" amacıyla yaratıldığı yazılmaktadır (Başağaç 1998). Ancak, çoğu zaman yasa etkisi görülen bu metinlerde uygunsuz davranışlar da belirtilerek insanların bu davranışlardan uzak tutulmaları amaçlanmıştır.

Dünyada zoofilin yasal durumuna ilişkin Aggrawal (2009)'ın çalışması, ülkeler arasındaki konuya farklı yaklaşımın belirlenmesi açısından ayrıntılı bir eserdir. Günümüzde hayvanlarla cinsel aktivitenin yasal kabul edildiği ülkeler Belçika, Brezilya, Danimarka, Filipinler, Finlandiya, İsveç, İtalya, Japonya, Kamboçya, Macaristan, Meksika, Polonya, Portekiz,

Romanya, Rusya ve Tayland; yasal ve yasak (ülke içindeki değişik bölgelerde uygulama farklılığı) olanlar Amerika ve Avustralya; eylemin yasak sayıldığı ülkeler ise Ekvator, Etiyopya, Fransa, Gana, Güney Afrika, Hindistan, Hollanda, Hong Kong, İngiltere, İran (kişi suçu birinci defa işlediğinde cezalandırılmakta iken dördüncü sefer yakalandığında ölüm cezasına çarptırılmaktadır), İrlanda, İsviçre, Kanada, Malezya (kamçılama cezası da verilebilmektedir), Namibia, Norveç, Singapur, Türkiye ve Yeni Zelanda olduğu ve yasaklanan ülkelerdeki ceza uygulamasının para cezasından 20 yıl hapis cezasına kadar değişebildiği bildirilmektedir (Aggrawal 2009, Anonim 2013).

Çalışmada, zoofili konusunun kutsal dinlerdeki yeri, Türkiye'deki hayvanları koruma mevzuatı ve hayvan kullanım etiği açısından değerlendirilmesi amaçlandı.

Gereç ve Yöntem

Çalışmanın materyalini kutsal din kitapları (Tevrat, Zebur, İncil ve Kur'an-ı Kerim)¹ ile dört kutsal dine mensup din adamları ile yapılan görüşmeler ve konu ile ilgili mevcut yasal düzenlemeler oluşturdu. Dört kutsal kitabın [Kur'an-ı Kerim, İncil, Zebur ve Tevrat sırasıyla 114, 260 (27 ana bölüm-Matta 28, Markos 16, Luka 24 ve Yuhanna 21) 150 ve 1000 (40 ana bölüm, 19 ve 20. ana bölüm Zebur'u içermektedir) ayet/bölümden oluşmaktadır] yanı sıra peygamberlerin ilgili durumlar karşısında söyledikleri sözler ve inanç sistemine mensup ileri gelenlerin oluşturduğu konsül kararları gibi metinler de konu açısından taranıp, bazı din adamları ile görüşmeler yoluyla mevcut veriler teyit edildi.

Bunlara ilave olarak Türkiye'deki hayvanları koruma mevzuatına ilişkin kaynaklar ve belgeler de değerlendirildi.

Bulgular

Dört kutsal kitap metninin (kronolojik olarak) taranması sonucunda Zebur, İncil ve Kur'an-ı Kerim'de konu ile ilgili açık bir ifade yer almazken, Tevrat²'ta aşağıdaki ifadelerle rastlandı.

Yasanın Tekrarı 27. Bölüm, 21. Ayet: "Herhangi bir hayvanla cinsel ilişki kurana lanet olsun!" "Bütün halk, Âmin! Diyecek".

Mısırdan Çıkış 22. Bölüm, 19. Ayet: "Hayvanlarla cinsel ilişki kuran herkes öldürülecektir".

Levililer 18. Bölüm, 23. Ayet: "Bir hayvanla cinsel ilişki kurmayacaksın. Kendini kirletmiş olursun. Kadınlar cinsel ilişki kurmak amacıyla bir hayvana yaklaşmayacak. Sapıklıktır bu".

¹ Dört Kutsal Kitap Ver.3.0, Erişim adresi: <http://www.yeniprogram.gen.tr/download/15305/Dort-Kutsal-Kitap.html>, Erişim tarihi: 09.06.2012

² Dört Kutsal Kitap a.g.k.

Levililer 20. Bölüm, 15. Ayet: “Bir hayvanla cinsel ilişki kuran adam kesinlikle öldürülecek, hayvansa kesilecektir”.

Levililer 20. Bölüm 16. Ayet: “Bir kadın cinsel ilişki kurmak amacıyla bir hayvana yaklaşırsa, kadını da hayvanı da kesinlikle öldüreceksiniz. Ölümü hak etmişlerdi”.

Dört dine mensup bireyler için yol gösterici nitelikte sayılan diğer dini metinlerde (hadis, talmud, konsül kararları) yer alan konu ile ilgili veriler aşağıda sunuldu.

Tevrat’ı açıklayıcı nitelikte ve Yahudiliğin dini kurallarını içeren metin olan Talmut’ta (Yebamoth Talmudu), “Yahudi bir dulun kendisini tatmin için her türlü usullere başvurabileceği; bir hayvan ile ilişkisinin münasebetsiz olmadığı ve böyle bir kadının bir baş haham ile evlenebileceği...” Ayrıca “bir kadının bir köpekle cinsel ilişkisi, para karşılığı cinsel ilişkisinden daha masumane olduğu”³ kabul edilmektedir.

Hz. Muhammed (SAV)’in “Dört sınıf insan vardır ki bunlar sabah ve akşam Allah’ın azab öfkesi içindedir. Bunlardan biri de hayvanlarla cinsel ilişki kuran kişilerdir”⁴ dediği aktarılmıştır. Diğer bazı hadislerde ise konu ile ilgili aşağıdaki verilere rastlandı:

“Cinsi sapıklık çeşitlerinden birisi de hayvan ile cinsel ilişki kurmak ve birleşmektir. Bu çirkin fiil hem kadın, hem de erkek için haramdır”⁵.

Tevzih’ul Meşail (Tam İlmihal) madde 2631’de, “At, eşek ve katır etinin yenilmesi mekruhtur. Ancak bir insan, onlardan biriyle cinsel ilişki kurmuş olursa, yenilmesi helâl olmaz ve böyle bir hayvanı bulunduğu şehirden dışarı götürüp, başka bir yerde satmak gerekir”. 2632. maddesinde ise “İnsanın cinsî temasta bulunduğu sığır, koyun ve deve gibi eti yenen hayvanların dışı ve tezekleri necis⁶; sütlerini içmek de haramdır...” denilmektedir⁷. Böyle bir hayvanın geciktirilmeden öldürülüp yakılması gerektiği, ancak hayvan başka birinin malı ise hayvanla cinsel ilişki kuran kişinin hayvanın bedelini sahibine ödemesi gerektiği ifade edilmiş, ayrıca cinsel ilişkiye girilen hayvanın ikinci bir hayvanla cinsel ilişki kurması halinde ikincinin sütünün de haram kılındığı bildirilmiştir⁸.

Hanefi mezhebinde İmâm-ı A'zam'a göre “Kendisine yaklaşılan hayvanın etini yemenin caiz olduğu, İmâmeyn'e göre ise bu hayvanın etinin yenmeyeceği...”⁹

Bir diğer görüşe göre “Hayvanlarla cinsel ilişkiye giren erkek

veya kadın oluşuna göre cezaların şiddetinin de değiştiği...”¹⁰ Şöyle ki:

Hayvanlarla cinsel temas kuran erkek ise;
- Öldürülür; Bu görüş İmam Şafii ve İmam Hambeli'nindir. Onlar, bu görüşlerini şu hadise dayandırmaktadır. “Mahrem¹¹ ile cinsi münasebette bulunan kişiyi öldürünüz. Hayvanla cinsi münasebette bulunanı da öldürünüz. Ayrıca cinsi münasebette bulunulan hayvanı da öldürünüz.”

- Zina cezası uygulanır; Hayvanla cinsel temasta bulunan evli ise recim¹², bekarsa celde¹³ cezası uygulanır. Bu görüş de bazı Maliki mezhebi fıkıh bilginlerine aittir.

- Ağır bir tazir uygulanır; Bu görüş Hanefi mezhebine aittir. Hanefi fıkıh bilginleri yukarıda geçen hadisin hayvanla cinsel teması helal görenleri içine alacağı görüşündedirler. Bu sebepten ağır bir tazir¹⁴ cezanın uygulanmasına görüş birliği etmişlerdir

Hayvanlarla cinsel temas kuran kadın ise;
İslam hukukçularının büyük çoğunluğunun hem fikir oldukları ceza, kendisini hayvana teslim eden kadına tazir uygulanır. Ancak azınlıkta kalan bazı İslam hukukçuları ise erkeğe uygulanan cezanın aynısının kadınlara da uygulanabileceği görüşündedirler.¹⁵

İncil’de konuya ilişkin açık ifadeler olmasa da Hıristiyanlıkta farklı mezheplerin din adamları ile yapılan görüşmelerde konuya yaklaşımda az da olsa farklılıkların olduğu belirlendi. Örneğin, Ortodoks inancının “affetme”ye dayalı olduğu ve “suç işleyenlere karşı herhangi bir yaptırım olmadığı”¹⁶ vurgulanırken, Protestanlıkta bu suçu işleyenlere “kilise ayinine katılmama” ve/veya “cemaatten uzaklaştırma”¹⁷ cezalarının verildiği belirtildi.

Türkiye’de konuyla ilgili yasal düzenlemeler çerçevesinde dünyadaki hayvanları koruma hareketlerine paralel olarak 2004 yılında yürürlüğe konulan Hayvanları Koruma Kanunu¹⁸ Madde 14/j’de “Hayvanlarla cinsel ilişkide bulunmak, işkence yapmak” yasaklanmıştır. Aynı Kanun’da bu eylemin işlenmesi halinde verilecek cezanın hayvan başına 250.000.000 (bugün 250 TL) olduğu belirtilmiştir. Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Çevre Komisyonu¹⁹, hayvanlarla cinsel ilişkiye girmenin cezasının “3 aydan 2 yıla kadar hapis” olarak değiştirilmesini kabul etmiş, ancak bu uygulama henüz yürürlüğe girmemiştir.

Türk Ceza Kanunu²⁰ madde 226’da yer alan Müstehcenlik Suçunun bu Kanun maddesinin 4. fıkrasında hayvanların da

³ Yebamoth Talmudu 56 a -59 b, Erişim adresi: <http://www.come-and-hear.com/yebamoth/index.html>, Erişim tarihi:12.04.2013.

⁴ et-Taberânî Süleyman b. Ahmed, el-Mu’cemu’l-Evsât, Dâru’l-Haremeyn, I-X, Kahire, VII/63, 6858 nolu hadis; el-Beyhâkî Ahmed b. Huseyn, Şu’abu’l-İman, Mektebetu’r-Rüşd, I-XIV, Riyad, 2003, VII/278, 5001 Nolu hadis.

⁵ İbn Kudâme, “El-muğni”, Cüz IX, s. 62 Erişim adresi: <http://islamhouse.com/tr/books/480992/> Erişim tarihi: 12.06.2013.

⁶ Dışkı, kirli, çirkef (Parlatır 2009).

⁷ Sistani AH, Tevzih’ul Meşail, Erişim adresi: <http://www.alimamali.com/html/tur/book/tozihol%20masael/index.htm>, Erişim tarihi:15.04.2013

⁸ Sistani 2013 a.g.e.

⁹ Karaman H, 2013. Günlük Hayatımızda Helâller ve Haramlar, Erişim adresi: <http://www.hayrettinkaraman.net/kitap/helalharam/>, Erişim tarihi:15.05.2013,

yer aldığı konuları da içeren ses, video vb müstehcen sayılan ürünlerin “üretim, bulundurma, çoğaltma, satış, nakledilme, depolama ve kullanılmasına kesinlikle izin verilmeyen ürünler olduğu”, buna aykırı hareket edenlerin bir yıldan dört yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezasına çarptırılacağı ifade edilmektedir.

Tartışma

Tarih boyunca hayvan statüsü ve türlerine karşı tutum ve davranışlar din, kültür ve gelenekler sonucunda şekillenmiştir. Din, hayatta insanları ilgilendiren çeşitli hususlar ve problemlere karşı bir takım tutum ve davranışlar ihtiva ederek toplumu düzenlemek ve yapılandırmak amacıyla belirli normlar geliştirerek sosyal değişimin bir aracı olmuş (Sinmez ve ark 2015); ancak dinin hayvanlara karşı insan tutumunu belirleyen tek etmen olmadığı (Başagaç 1998) bildirilmiştir. Tarih öncesi dönemlere kadar varlığına dair delillere işaret edilen zoofilin (Miletski 2002), çalışma verilerinden hareketle, insan yaşamında belirleyici bir rolü olan dinlerde yasak sayıldığı; ayrıca hayvanları koruma hareketlerinin gelişmesiyle de bu yasaklamanın toplum düzenini belirleyen mevzuatta yer almaya başladığı söylenebilir.

Savaş (2011), zoofili olaylarında Hitit döneminde ölüm cezası verildiğini; İslam Hukuku’nda ise konunun yasak ve iğrenç olarak nitelendirildiğini, ancak zina kapsamında değerlendirilmediğini bildirmektedir. Osmanlı Devletinde 1512-1520 yıllarında padişah olan Sultan Selim Han’a atfedilen I. Sultan Selim Kanunnamesi (Kanunnâme-i Sultân Selim Hân) hayvanlarla cinsel ilişkide bulunan kişiye verilecek ceza açık olarak ifade edilmekte ve “eger bir kişi hayvana varsa muhkem ta’zir idüb ağaç başına bir akçe cürm alına”²¹ denilmektedir (Özdeğer 1987). Çalışmada Savaş (2011)’a paralel olarak Hititlerdeki gibi Tevrat’ta da ölüm cezası verildiği, farklı olarak ise Şafii ve Hambeli mezheplerinde ölüm, Hanefi ve Maliki mezheplerinde ise zina cezasının uygulanması gibi farklı cezalar verilmesinin mezheplerin bu konuya bakış açısındaki farklılıklardan kaynaklandığı şeklinde yorumlanabilir.

Kutsal dinlerde hayvanın “insanın ihtiyaçlarını karşılama” amacıyla yaratıldığı düşüncesinin ortak bakış açısı olduğu ve bu düşünce ile Başagaç (1998)’ın da belirttiği gibi insan-

hayvan ilişkisinde insan-merkezci yapının daha da keskinleşmesinin çalışma verileriyle benzerlik gösterdiği; ancak tam tersi bir durum olarak da günümüzde -yine kutsal dinlerin metinlerine de dayandırılarak- artan hayvanları koruma hareketlerinin etkisi ile hayvanların, insan yaşamında “bir birey” olarak algılanmasının yaygınlaştığı ileri sürülebilir.

Hayvanlara cinsel saldırıların zorlama, acı ve ağrıyı içerdiği ve bazen ölümlere de yol açabildiği; zoofilin bayanlara oranla erkeklerde daha fazla görüldüğü; en çok eşek, inek, keçi, köpek ve nadiren de kümes hayvanlarının bu duruma maruz kaldığı; nemfomanik²² kadınların çoğunlukla eğittikleri köpeklerle ilişkiye girdikleri (Aşırdizer ve ark 2013) bildirilmektedir. Zoofilin ortaya çıkma nedenleri (Fernandez ve Durso 1998, Döğügen 2005, Altıntaş 2010, Keçe 2015); en sık görüldüğü yaşam alanı (Dümen 1976), olumsuz etkileri (Hensley ve ark 2010) ve zoofilin obje ile ilgili sapıklıklar kapsamında pedofili ile aynı kategoride değerlendirildiği (Aşırdizer ve ark 2013) göz önüne alındığında, çalışma verileri doğrultusunda kutsal dinlerin ve konu ile ilgili mevzuatın, “çocuklara ve dolayısıyla hayvanlara” ilişkin vurgusunun yetersiz olduğu; evcil hayvanlara karşı işlenen bu suçların ancak adli boyutlara taşınması durumunda ortaya konulduğu; sorunun çözümü için çalışma verilerinde yer aldığı gibi hayvanlarla cinsel ilişkiyi “ahlaki ve mevzuat” gerekçeleri ile yasaklamanın yanı sıra özellikle çocukluk döneminde hayvan sevgisi yönetiminin iyi yapılması ve okul eğitiminin yanı sıra dini eğitimde de konu üzerinde önemle durulması gerektiği ileri sürülebilir.

Cinsel istismar, psikososyal gelişimini tamamlamamış çocukların yetişkinler tarafından cinsel stimülasyon amacıyla kullanılması olarak tanımlanmıştır (Anonim 2015) Hayvanın pasif obje olması (Maden 2007), kendini savunamama vb özellikler nedeniyle bu durumun cinsel saldırı olarak değerlendirilmesini gerektirir. Hvozdk ve ark (2006)’ın, cinsel taciz sonrasında hayvanların da psikolojik zarar gördüğünü kanıtlamış, Dodurka (2015) da cinsel saldırı sonrasında hayvanlarda korku, kaçma, güvenin kırılması, saldırganlık ve intihar durumlarının ortaya çıktığını bildirmektedir. Adli boyut ile ortaya çıkan (Altan 1959, Maden 2007) vakaların yanı sıra hayvanda davranış ve psikolojik bozukluk yaratan durumların ancak iyi bir hayvan davranışı ve psikolojisi konularında

¹⁰ İslamda Cinsellik Hakkında Genel Bilgiler “Hayvanlarla Cinsel Temas”, Erişim adresi: <http://www.islamdacinsellik.com/node/1>, Erişim tarihi: 16.05.2013.

¹¹ Haram, evlenilmesi yasak olan (Parlatır 2009).

¹² Taşlama, lanetleme (Parlatır 2009).

¹³ Değnek veya kamçı ile vurma. “Celd” Erişim adresi: <http://samil.ihya.org/ansiklopedi/celd.html>, Erişim tarihi: 06.11.2015.

¹⁴ Cezaları Kur’ an-ı Kerim’de ve Sünnet’ le belirlenmemiş bulunan suçlara uygulanacak cezadır. Tazir cezaları uyarı, dövme, hapis, sürgün, memuriyetten azıl, para cezası veya ölüm gibi pek çok çeşide ayrılır (İslamda Cinsellik Hakkında Genel Bilgiler, a.g.k.)

¹⁵ İslamda Cinsellik Hakkında Genel Bilgiler, a.g.k.

¹⁶ Antakya Ortodoks Kilisesi Peder Jan Dellüller ile görüşme, 28.08.2012, Saat:11.00.

¹⁷ Antakya Protestan Kilisesi Pastörü Yakup Chang ile görüşme, 28.08.2012, Saat:11.40.

¹⁸ 5199 sayılı Kanun, 01.07.2004 tarih ve 25509 sayılı Resmi Gazete (R.G.).

¹⁹ Tutanak Dergisi, 19.06.2014 (Perşembe) tarihli oturum, TBMM Yasama Dönemi 24, Yasama Yılı 4, Tutanak Dergisi. Erişim adresi: https://www.tbmm.gov.tr/deve-lop/owa/komiyon_tutanaklari.goruntule?pTutanakId=758 Erişim tarihi: 19.08.2015

²⁰ 5237 sayılı Kanun, 12.10.2004 tarih ve 25611 sayılı R.G.

eğitim görmüş/uzmanlık yapmış veteriner hekimler tarafından tespit edilebileceği; bu vakaların, hayvanların kendini savunamaması, farkındalık, çocukların cinsel istismarı vakaları gibi değerlendirilerek uygun yasal işlemin yapılması gerektiği söylenebilir.

Hayvanlarla cinsel ilişkinin sağlık boyutuna da değinen Aggrawal (2009), zoonoz karakterdeki (hayvanların sperma, vajinal sıvı, idrar, salya, kan ve dışkı yoluyla bulaşan) bazı hastalıkların insanlarda görülmesiyle de zoofilin tespit edilebileceğini bildirmektedir. Bu yönüyle zoofili olgularının, en azından zoofilin yasak olduğu ülkelerde, hekim-veteriner hekim işbirliğini gerekli kıldığı söylenebilir.

Tarihsel süreçte hayvanları koruma yasalarında öne çıkan "hayvanlara kasıtlı olarak kötü davranmama" (Menteş Gürler ve Osmanağaoğlu 2009) ilkesi, hem kutsal dinlerin ortak noktası olan "Yaratan tarafından yaratılan varlıkların, yaratıldığı amaç dışında ve kötü şekilde kullanılmaması gerektiği" düşüncesi, hem de hayvan kullanım etiğinde "zarar verme/kötü davranmama" ilkeleri ile örtüşmektedir.

İnsan-hayvan ilişkisinde, tek tanrılı dinlerin ortaya çıkışı ile belirginleşen insan-merkezci yaklaşımın (Başağaç 1998), geçmişte birçok düşünür tarafından sorgulanan, hayvanların insanlar kadar etik değere sahip olabilecekleri (Singer 1983) düşüncesinin toplumda benimsenmeye başlamasıyla canlı merkezci yaklaşıma dönüşmeye başladığı düşünülse de zoofili eyleminin kutsal dinlerde yasaklanmasının aksine, sayısı az olmayan bazı ülkelerin bu eylemi yasal kabul etmesi ile hayvanların maruz kalacağı cinsel şiddet ve sonucunda ortaya çıkan zararlar mücadeleyle zorlaştıracağı söylenebilir.

Öneriler

Ahlaki, psikolojik, etik ve yasal açıdan anormal bir durum olduğu kabul edilen ve hem insan hem de hayvanda ruh ve beden sağlığını bozabilecek bir eylem olan zoofilin (çiftlik ve evde beslenen hayvanlara yönelik olarak günümüzde de görüldüğü ve bu durumun, hayvanların pasif obje olmaları nedeniyle cinsel istismar kapsamında değerlendirilmesi gerektiği; hasta sahibi - hasta (hayvan) - veteriner hekim ilişkisinde zoofili durumunun tespiti ve sonrasında bununla mücadele açısından veteriner hekimlere önemli görevler düştüğü; hayvanın maruz kaldığı şiddet, işkence gibi durumların nasıl karşılık bulacağına mevzuat metinlerinde yeterince değinilmese de hayvanları koruma konusundaki pozitif gelişmelere paralel olarak zoofilin etik açıdan "kötü, yanlış" ve mevzuat açısından da "suç" olarak gittikçe daha fazla kabul gördüğü söylenebilir. Yukarıda da ifade edildiği gibi konunun sadece ahlaki ve mevzuat gerekçeleri ile yasaklanma-

sının yeterli olmayacağı, eğitim yoluyla da doğru davranışın ve tutumun kazandırılması gerektiği önerilebilir.

Teşekkür

Bu çalışma, VII. Ulusal Reprodüksiyon ve Suni Tohumlama Bilim Kongresi'nde "Zoofili: Etik, Mevzuat ve Kutsal Dinler Açısından Bir Araştırma" başlığı ile poster bildiri olarak sunulmuş ve Bildiri Kitabı s.89-90'da özeti yayımlanan çalışmadan genişletilerek hazırlanmıştır. Çalışma konusunda fikirlerini paylaşan Selçuk Üniversitesi, Veteriner Fakültesi Dölerme ve Suni Tohumlama Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mehmet Bozkurt ATAMAN'a teşekkür ederiz.

Kaynaklar

- Aggrawal A, 2009. Forensic and Medico-Legal Aspects of Sexual Crimes and Unusual Sexual Practices, CRC Press, Boca Raton, Florida, USA, pp:257-274
- Aggrawal A, 2011. A new classification of zoophilia. Journal of Forensic and Legal Medicine (J Forensic Leg Med), 18, 73-78. DOI: 10.1016/j.jflm.2008.12.023
- Altan Y, 1959. Veteriner Adli Tıp, Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi Yayınları: 106, Ders Kitabı: 49, İkinci, Tadil Edilmiş Bası, Yeni Matbaa, Ankara, Türkiye, pp: 112-113.
- Altıntaş H, 2010. Psikoloji sözlüğü üzerine bir deneme, Erişim adresi: <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/37/775/9899.pdf>, Erişim tarihi:09.11.2010.
- Anonim, 2013. Zoophilia and the law, Erişim adresi: http://en.wikipedia.org/wiki/Zoophilia_and_the_law, Erişim tarihi:18.04.2013.
- Anonim, 2015. Çocuk istismarı nedir? "Cinsel İstismar". Erişim adresi: http://manavgatram.meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/07/12/970601/icerikler/cocuk-istismar-nedir_602812.html, Erişim tarihi: 07.11.2015.
- Aşıröz M, Yavuz MS, Zeyfeoğlu Y, 2013. Adli tıp stajı ders notları, Celal Bayar Üniversitesi, Manisa, 2005. Erişim adresi: <http://tjofmap.tripod.com/sitebuildercontent/sitebuilderfiles/kitap.pdf>, Erişim tarihi:18.04.2013.
- Başağaç RT, 1998. Dinlerde insan-hayvan ilişkisinin etik açıdan değerlendirilmesi. İç: Şahinoğlu-Pelin S, Arda B, Özcelikay G, Özgür A, Çay Şenler F (Eds): III. Tıbbi Etik Sempozyumu Bildirileri, YOK Matbaası, Ankara, Türkiye, pp:161-165.
- Dodurka T, 2015. Hayvana tecavüz hastalık mı? Buse Özel ile 31 Ağustos 2014 tarihli röportaj. Erişim adresi: <http://www.hurriyet.com.tr/hayvana-tecavuz-hastalik-mi-27108953>, Erişim tarihi: 06.11.2015.
- Döğüen MM, 2005. Psikoloji-Psikiyatri Sözlüğü, Emre Yayınları, İstanbul, Türkiye, p:194.
- Dört Kutsal Kitap, 2012. Ver.3.0. <http://www.yeniprogram.com>.

²¹ Hayvanlarla cinsel ilişki kuran kişiye kâdî'nin vereceği sopa cezasında sopa başına 1 akçe para cezası alınır.

²² Nempfomani, nymphomania: Hastalıklı düzeyde aşırı cinsel istek duyma, cinsel doyumsuzluk (Tuğlacı 1987; Budak S. Psikoloji Sözlüğü. Bilim ve Sanat Yayınları, Ankara, 003,s526).

- gen.tr/download/15305/Dort-Kutsal-Kitap.html, Erişim tarihi:09.06.2012.
- Dümen H, 1976. Empotans vakalarımızda sosyo-psikiyatrik değerlendirme oranı. *Türk Urol Derg*, 2, 251-257.
- Erkuş A, 1994. Psikoloji Terimleri Sözlüğü (İngilizce-Türkçe), Doruk Yayınları, Ankara, Türkiye, p: 206.
- Fernandez HH, Durso R, 1998. Clozapine for dopaminergic-induced paraphilias in Parkinson's disease. *Mov Disord*, 13, 597-598.
- Hensley CC, Tallichet SESE, Dutkiewicz ELEM, 2010. Childhood bestiality: A potential precursor to adult interpersonal violence. *J Interpers Violence*, 25, 557-567.
- Hvozdk A, Bugarsky A, Kottferova J, Vargova M, Ondrasovicova O, Ondrasovic M, Sasakova N, 2006. Ethological, psychological and legal aspects of animal sexual abuse. *Vet J*, 172, 374-376.
- İncesu C, 2010. Cinsel işlevler ve cinsel işlev bozuklukları. Erişim adresi: <http://www.klinikpsikiyatri.org/files/journals/1/340.pdf>, Erişim tarihi:09.11.2010.
- Karaman H, 2013. Günlük hayatımızda helâller ve haramlar, Erişim adresi: <http://www.hayrettinkaraman.net/kitap/helalharam/>, Erişim tarihi:15.05.2013.
- Keçe C, 2015. Zoofili Röportajı (Hürriyet). Erişim adresi: <http://cemkece.com.tr/m-zoofili-roportaji-hurriyet.html>, Erişim tarihi: 07.11.2015.
- Kocatürk U, 2005. Açıklamalı Tıp Terimleri Sözlüğü, 10. Baskı, Nobel Tıp Kitabevi, Ankara, Türkiye, p:787.
- Maden M, 2007. Veteriner Adli Tıp, Pozitif Matbaacılık Ltd. Şti., Konya, Türkiye, p: 59.
- Menteş Gürler A, Osmanağaoğlu Ş, 2009. Türkiye'de hayvanları koruma kanununun tarihsel gelişimi. *Kafkas Univ Vet Fak Derg*, 15, 325-330.
- Miletski H, 2002. Understanding Bestiality and Zoophilia. East-West Publishing, LLC, USA, pp:8-36.
- Özdeğer H, 1987. I. Sultan Selim Kanunnamesi ve Tahlili. *Türk İktisat Tarihi Yıllığı*, 1, 129-175.
- Parlatır İ, 2009. Osmanlı Türkçesi Sözlüğü. Yargı Yayınevi, 2. Baskı, Ankara, Türkiye, pp: 997, 1275, 1394.
- Savaş A, 2011. Hitit, Roma, İslam ve Yahudi hukukları üzerine mukayeseli bir çalışma. *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, 18, 243-274.
- Singer P, 1983. The Ethics of Animal Use, in: World Animal Science, Domestication, Conservation and Use of Animal Resources, Eds; Peel L, Tribe DE, Amsterdam, Holland, pp:153-164.
- Sinmez ÇÇ, Arıcan MK, Yaşar A, 2015. Hadislerde hayvanları koruma ve gönenci (refahı) üzerine bir değerlendirme. *Erciyes Üniv Vet Fak Derg*, 12, 115-121.
- Sistani AH, 2013. Tevzi'ul Meşail. Erişim adresi: <http://www.alimamali.com/html/tur/book/tozihol%20masael/index.htm>, Erişim tarihi:15.04.2013
- Tuğlacı P, 1987. Tıp Sözlüğü (İngilizce-Türkçe), 6. Baskı, İstanbul, Türkiye, p: 902.

